

"SIFATLI TA'LIM-TARAQQIYOTI POYDEVORI"

Mirzatillayeva Gulsanam

Namangan davlat pedagogik institut Aniq va fanlar tabiiy fanlar fakulteti

Texnologik ta'lim yo'nalishi 1-kurs TXT-BU Talabasi

Tillayev Bobomurod Abduvahhobovich

Falsafiy va tarixiy kafedrasi Katta o'qituvchisi

Annatsiya: Ushbu maqolada hozirgi kunda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, ta'lim tizimidagi o'rganilayotgan tahliliy vazifalar, ta'lim jarayonida amaliyotga tadbiiq etilayotgan yangiliklar, ta'lim barqaror rivojlantirishdagi qo'llanilayotgan innovatsion texnologiyalarning to'g'risida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: ta'lim, tarbiya, innovatsion, jarayon, vazifa, islohat, takomillashtirish.

Аннотация: В данной статье говорится обсуждаются реформы, реализуемые в системе образования, изучаемые аналитические задачи в системе образования, инновации, внедряемые в образовательный процесс, значение инновационных технологий, используемых в устойчивом развитии системы образования.

Ключевые слова: образование, обучение, инновационный, процесс, задача, реформа, совершенствование.

Abstract: In this article, the reforms implemented in the education system, the analytical tasks being studied in the education system, the innovations implemented in the educational process, the importance of innovative technologies used in the sustainable development of the education system are discussed in this article. is spoken.

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgandan so'ng barcha sohalarda tub islohotlar amalga oshirildi. Xususan, ta'lim sohasini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilib, uni jahon andozalariga moslashtirish, yosh avlodga zamonaviy bilim berish va barkamol shaxs sifatida tarbiyalash maqsadida keng ko'lamli ishlar olib borilmoqda.

Ta’lim – har bir jamiyatning kelajagini belgilovchi muhim omil hisoblanadi. Sifatli ta’lim olgan yoshlar yurtimizning taraqqiyotiga hissa qo’shadigan, yangi g’oyalar yaratadigan va global raqobatda o’z o’rnini topa oladigan kadrlarga aylanadi. Shu bois, mamlakatimizda ta’lim tizimini modernizatsiya qilish, uning mazmunini boyitish, o’qituvchilarning malakasini oshirish va moddiy-texnik bazasini mustahkamlashga doimiy e’tibor qaratilmoqda.

May 6, 2023

So’nggi yillarda ta’lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar natijasida quyidagi ijobiy o’zgarishlarga erishildi. • Ta’lim muassasalarining soni va qamrovi oshirildi. Yangi maktablar, litseylar, kollejlari va oliy o’quv yurtlari tashkil etilib, ularga qabul kvotalari ko’paytirildi. Bu esa yoshlarning ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirdi. Ta’limning mazmuni yangilandi. O’quv dasturlari va darsliklar zamonaviy talablarga moslashtirilib, ularga ilg’or pedagogik texnologiyalar joriy etildi. O’quvchilarning mustaqil fikrlashini, ijodiy qobiliyatlarini va amaliy ko’nikmalarini rivojlantirishga alohida e’tibor qaratilmoqda.

- O’qituvchilarning maqomi va malakasi oshirildi. O’qituvchilarning ish haqi oshirilib, ularni moddiy va ma’naviy qo’llab-quvvatlash choralari ko’rildi. Ularning malakasini oshirish uchun turli kurslar, seminarlar va treninglar tashkil etilmoqda.

- Ta’limning moddiy-texnik bazasi mustahkamlandi. Maktablar, litseylar, kollejlari va oliy o’quv yurtlari zamonaviy kompyuterlar, laboratoriya uskunalari va o’quv materiallari bilan ta’minlandi. Internet tarmog’iga ulanish imkoniyatlari kengaytirildi.

Sifatli ta’limga erishish uchun hali ko’p ishlar qilishimiz kerak. Xususan, quyidagi vazifalarni amalga oshirish zarur:

- Ta’lim sifatini baholash tizimini takomillashtirish. O’quvchilarning bilimini, o’qituvchilarning malakasini va ta’lim muassasalarining faoliyatini baholashning xolisona va shaffof tizimini yaratish lozim.

- O’qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishni davom ettirish. O’qituvchilarning zamonaviy pedagogik texnologiyalarni egallashi, o’z fanini chuqur bilishi va o’quvchilar bilan to’g’ri muloqot qila olishi uchun sharoit yaratish kerak. Ta’limning inklyuzivligini ta’minlash. Imkoniyati cheklangan bolalar va boshqa ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarning ta’lim olishi uchun teng sharoit yaratish

zarur. Ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish. Oliy o'quv yurtlari va korxonalar o'rtasida hamkorlikni yo'lga qo'yish, talabalarning amaliy ko'nikmalarini oshirish va ularni ish bilan ta'minlashga ko'maklashish kerak. Shu maqsadda ta'limning barcha yo'nalishlarida qator o'zgarishlar bo'lishi kutilmoqda va bu o'zgarishlar ta'lim sohasida so'nggi 5-6 yil davomida amalga oshirib kelinayotgan tizimli o'zgarishlarning navbatdagi ilmiy asoslangan va natijasi kafolatlanayotgan bosqichidir. Taqqoslash uchun davlat buyurtmasi asosida o'qiyotgan talabalar soni 2017 yilda 106 ming nafarni, 2022 yilda esa 160,7 ming nafarni tashkil etayotgani, qamrov darajasi esa 9 foizdan 38 foizga yetganligini ko'rsatadi. Iqtisodiy o'sish foni sekinlashayotgan va g'oyat murakkab geosiyosiy vaziyatga qaramasdan 2023 yil uchun ishlab chiqilgan davlat byudjeti jami xarajatlarining 22,6 foizi, raqamlar bilan ko'rsatadigan bo'lsak 58,4 trln so'm mablag' ta'lim sohasiga yo'naltirilayotgani rivojlanishimizning asosi, tayanchi poydevori ta'lim va ilmda ekani yanada ayonlashadi. Shu nuqtai nazardan, Murojaatnomada bildirilgan fikrlardan kelib chiqib, eng avvalo pedagoglarimiz ta'lim sifatini ta'minlash bo'yicha o'z faoliyatlarini qayta ko'rib chiqishlari, ota-onalar va jamoatchilik bilan bu borada faol hamkorlikni yo'lga qo'yishlari lozim. Zero, Prezidentimiz ta'kidlaganidek, "Ta'lim sifatini oshirish Yangi O'zbekiston taraqqiyotining yakkayu yagona to'g'ri yo'lidir" Ta'lim-tarbiya jarayonida nafaqat fundamental bilimlar, balki insoniylikning turli qirralari o'rgatiladi. Shu bois, Sharqda ta'lim bilan tarbiya tushunchasi nutqda ham, amalda ham doimo birga ishlatilgan. Ikkisini barobar olib borish, uyg'unlashtirish hamma davrlarda dolzarb masala bo'lib kelgan. Bugun ham ijtimoiy sohaning asosi hisoblangan o'qitish tizimidagi o'zgarishlar ilm-fan, ta'lim-tarbiyaga aloqador muammolarni aniqlash, ommaga yetkazishni davrning o'zi talab etmoqda. Ilm-fan va innovatsiyalarni rivojlantirish, yutuqlarni yuqori qo'shimcha qiymatga ega mahsulotga aylantirish jarayonida intellektual mulkning ishonchli himoya qilinishi alohida ahamiyat kasb etadi. Ma'lumotlarga ko'ra, intellektual mulk ulushi Yevropada yalpi ichki mahsulotning 45, Xitoyda 12, Rossiyada 7 foizini tashkil etadi.

Xulosa qilib aytganda, sifatli ta'lim – bu nafaqat har bir shaxsning, balki butun jamiyatning taraqqiyot poydevoridir. Ta'lim sohasiga investitsiya kiritish – bu kelajakka investitsiya kiritish demakdir. Shu bois, ta'lim tizimini rivojlantirish va uni jahon andozalariga moslashtirish – davlatimizning ustuvor vazifalaridan biri bo'lib qoladi.

Foydanlangan adabiyotlar;

1. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01. PF-60-son
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2022 yil 20 dekabrda Oliy Majlisga Murojaatnomasi.
Абдуллаева, Ш. А. (2019). Педагогик диагностика. Тошкент: Университет,
3. Alibekov, D. (2020). Socio-philosophical basis of educational system development. ISJ Theoretical & Applied Science, 24-26.
4. Бабашев, Ф. А. (2018). Реформы, нацеленные на дальнюю перспективу. Вопросы науки и образования, 118-119.
5. Erkaboeva, N. S., & Bakhromovna, M. M. (2022). A MODERN APPROACH TO THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE IN FUTURE DEFECTOLOGISTS. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 1723-1725.
6. Hamrokulova, S. (2022). PEDAGOGICAL-PROGRAMM IMPLEMENTATION OF THE DEVELOPMENT OF ENVIRONMENTAL EDUCATION IN HIGHER CLASS PUPILS OF SECONDARY SCHOOLS. CENTRAL ASIAN JOURNAL OF EDUCATION AND COMPUTER SCIENCES (CAJECS), 52-56.